

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W KALISZU**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W KALISZU W ROKU 2012**

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk
Dział Inspekcji
pod kierunkiem Krzysztofa Sibrechta*

Kalisz, grudzień 2013

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	6
3.1.	Monitoring jakości powietrza.....	6
3.2.	Monitoring jakości wód.....	7
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	7
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	10
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi.....	10
3.4.	Monitoring hałasu.....	11
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	13
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	13
3.7.	Podsumowanie i wnioski.....	14
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	16
5.	POWAŻNE AWARIE	16

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie Kalisza w roku 2012. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Ocena stanu środowiska w 2012 roku po weryfikacji przez GIOŚ została opublikowana w formie „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012”.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Powiat Miasto Kalisz położony jest w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego. Kalisz jest największym miastem na Nizinie Południowowielkopolskiej, obejmuje obszar o powierzchni 70 km², a zamieszkuje go 104676 osób (stan na dzień 31.12.2012 r., dane wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest w makroregionie Nizina Południowowielkopolska, w mezoregionie Wysoczyzna Kaliska.

Gospodarka powiatu ma charakter przemysłowy, z dominacją przemysłu spożywczego. Kalisz jest głównym ośrodkiem Kalisko-Ostrowskiego Okręgu Przemysłowego.

Administracyjnie Kalisz jest jednolitą gminą miejską, miastem na prawach powiatu. Jednostkami pomocniczymi gminy są 23 osiedla i 3 sołectwa.

Miasto jest zwodociągowane w 97,2%, a skanalizowane w 88,4% (stan na dzień 31.12.2012 r., dane wg GUS).

Ścieki z terenu Kalisza odprowadzane są do oczyszczalni w Kucharach. W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków eksploatowana na terenie miasta. Dane o ilości ścieków pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2012 /m ³ /
1	Kalisz	Kalisz Firma Robert Radomski AG Kalisz	zakład	1956

Miasto Kalisz wchodzi w skład Regionu X gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim.

Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017 uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w których wyznaczono regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W Regionie X regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Orlim Stawie (gmina Ceków Kolonia). Instalacją przewidzianą do zastępczej obsługi regionu jest składowisko odpadów w Orlim Stawie (gmina Ceków Kolonia).

Na terenie Kalisza znajduje się mechaniczna sortownia zmieszanych odpadów opakowaniowych, którą uruchomiono w 2011r. W Kaliszu nie ma kompostowni, spalarni ani składowisk odpadów.

Kalisz należy do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” realizującego zadania z zakresu ochrony środowiska:

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2012 jakość powietrza na terenie Kalisza monitorowano:

- na stacji automatycznych pomiarów jakości powietrza zlokalizowanej w Kaliszu przy ul. H. Sawickiej w zakresie stężeń:
 - dwutlenku siarki, tlenków azotu, dwutlenku azotu, pyłu PM_{2,5} — metodą automatyczną;
 - pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀ oraz zawartości w pyle PM₁₀ metali i benzo(a)pirenu – metodą manualną;
- na stanowisku pomiarowym jakości powietrza zlokalizowanej w Kaliszu przy ul. Warszawskiej stężenie benzenu – metodą pasywną. Metoda pasywna jest metodą wskaźnikową, polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 2 metrów i oznaczaniu zanieczyszczeń raz na miesiąc.

W wyniku badań przeprowadzonych w roku 2012 stwierdzono, że:

Wyniki pomiarów pyłu PM₁₀ oraz częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym 2012

Lokalizacja stanowiska	Stężenie pyłu PM ₁₀	
	uśrednianie 24-godzinne – częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym	średnie dla roku [µg/m ³]
Kalisz, ul. H. Sawickiej	68	35,5

Wyniki pomiarów pyłu PM_{2,5} w roku kalendarzowym 2012

Adres stacji	Stężenie pyłu PM _{2,5} – średnie dla roku µg/m ³
Kalisz, ul. H. Sawickiej	28,5

Wyniki pomiarów substancji gazowych w roku 2012

Adres stacji	Mierzone zanieczyszczenia [µg/m ³]					
	NO _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂
okres uśredniania	1 rok	1 godz.	1 rok	1 godz.	24 godz.	1 rok
Kalisz, ul. H. Sawickiej	20,5	106,0	16,6	109,0	58,9	8,0

Jak widać z zestawienia w powyższych tabelach, liczba dni z przekroczeniami wartości dobowej 50 µg/m³ dla pyłu PM₁₀ przekroczyła wartość dopuszczalną dla roku – 35 dni.

Nie odnotowano przekroczeń dla substancji gazowych, których pomiar wykonywano metodą automatyczną oraz benzenu – pomiar pasywny.

Odnotowano przekroczenia dla pyłu PM_{2,5} badanego metodą manualną.

Odnotowano przekroczenie stężenia średniego rocznego benzo(a)pirenu – stężenie średnie roczne wynosiło 4,95 ng/m³ przy dopuszczalnym poziomie docelowym 1 ng/m³.

Ocenę z zakresu ozonu i tlenku węgla wykonano w oparciu o analogię stref.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012, wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja miasta Poznań,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w Kaliszu pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie miasta oraz analogie stref w przypadku oceny dla ozonu. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, oraz metali oznaczanych w pyle PM10,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny pyłu PM2,5, pyłu PM10 i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyle PM10. W przypadku pyłu PM10 podkreślić należy, że odnotowywane są tylko przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin. Na żadnym stanowisku nie odnotowano przekroczeń stężenia średniego dla roku.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
miasto Kalisz	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2012 roku wykonywano w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w oparciu o „Aneks nr 2 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2010–2012”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza

oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) – ograniczony zakres badań.

Na terenie Kalisza wyznaczono jednolite części wód płynących:

- Proсна od Ołoboku do ujścia Kanału Bernardyńskiego,
- Kanał Bernardyński,
- Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia,
- Swędnia od Żabianki do ujścia,
- Krępica,
- Piwonia,
- Lipówka.

Jednolite części wód stojących nie występują na terenie miasta.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie Kalisza w roku 2012 obejmował jedną JCW:

- Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia – punkt zlokalizowany w Kaliszu (1,3 km biegu rzeki), badania wykonywane w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych:
 - dla rzek w zakresie: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
 - dla jezior w zakresie: stan/potencjał dobry lub poniżej dobrego,
 - ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) w zakresie: klasy I, II lub stanu/potencjału poniżej dobrego (dla rzek i jezior),
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I lub II.

Jeśli JCW objęta jest monitoringiem obszarów chronionych należy sprawdzić spełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych i zweryfikować ocenę stanu/potencjału ekologicznego. Niespełnienie wymagań dla obszarów chronionych obniża ocenę z bardzo dobrego stanu ekologicznego, maksymalnego potencjału ekologicznego lub dobrego stanu/potencjału ekologicznego do umiarkowanego stanu/potencjału, a tym samym do złego stanu wód.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ www.poznan.wios.gov.pl.

Poniżej przedstawiono ocenę stanu wód płynących na terenie Kalisza za 2012 rok.

Nazwa ocenianej JCW	Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Trojanówka - Kalisz
Typ abiotyczny	0
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	TAK
Program monitoringu	MD, MOC
Klasa elementów biologicznych	IV
Klasa elementów hydromorfologicznych	II
Klasa elementów fizykochemicznych	II
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	II
POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	SŁABY
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	NIE SPEŁNIA
POTENCJAŁ EKOLOGICZNY w obszarach chronionych	SŁABY
STAN CHEMICZNY	Poniżej stanu dobrego
STAN WÓD	ZŁY

W JCW Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia stwierdzono słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego, tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydował element biologiczny ichtiofauna. Na ocenę stanu chemicznego wpływ miało przekroczenie wartości granicznej dla rtęci, sumy benzo(g,h,i)pirenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu.

JCW nie spełniała wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie miasta Kalisza zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 311 *Zbiornik rzeki Prosna*. Jest to zbiornik czwartorzędowy, narażony na zanieczyszczenie antropogeniczne wodami infiltrującymi z powierzchni.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie Kalisza

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne
				m	tys. m ³ /d
311	Zbiornik rzeki Prosna	QDK	porowy	30	128

Objaśnienia:

QDK – utwory czwartorzędu w dolinach i dolinach kopalnych

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze miasta Kalisza 1 JCWPd nr 77 niezagrażoną nieosiągnięciem dobrego stanu wód

W roku 2012 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Kalisza prowadzone były przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych

Badania prowadzono dwa razy w roku – wiosną i jesienią. W punkcie badawczym jakość wód mieściła się w granicach III klasy (wody zadowalającej jakości).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie miasta Kalisza w roku 2012 /według PIG/

Nr otworu	Lokalizacja otworu	Wody	Stratygrafia	JCWPd	Klasa jakości wód	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Użytkowanie terenu
464	Lis m. Kalisz	G	Q	77	III	Mangan, potas, żelazo,	Roślinność drzewiasta i krzewiasta

Objaśnienia:

Wody: G – gruntowe;

Stratygrafia: Q – czwartorzęd;

Klasa wód: I – wody o bardzo dobrej jakości, II – wody dobrej jakości, III – wody zadowalającej jakości; IV – wody niezadowalającej jakości, V – wody złej jakości.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010.

W ramach krajowej sieci, na którą składało się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce pobrano do badań próbki gleb w 17 punktach pomiarowych. Na terenie Kalisza nie wyznaczono punktów pomiarowych.

3.4. MONITORING HAŁASU

Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego środowiska wymaga konsekwentnego uwzględniania zagadnień akustycznych w polityce przestrzennej, w szczególności na etapie uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego. Istotne znaczenie ma jednoznaczność ich zapisów, umożliwiającą przypisanie poszczególnym wyróżnionym kategoriom terenów dopuszczalnej wartości poziomu hałasu w środowisku. Spełnienie tego wymagania jest niezbędne dla prawidłowego ustalenia szczegółowego zagospodarowania terenu, zwłaszcza położenia nieprzekraczalnej linii zabudowy w stosunku do źródeł hałasu lub możliwości prowadzenia różnego rodzaju działalności oraz realizacji zabudowy o różnych funkcjach.

Ze względu na powszechność występowania, znaczny zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu kaliskiego przebiegają drogi krajowe: nr 12 Łęknica – Dorohusk i nr 25 Bobolice – Oleśnica oraz drogi wojewódzkie: nr 442 Września – Kalisz, nr 450 Kalisz – Opatów, nr 470 Kościelec – Kalisz. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia nr 14 Łódź Kaliska – Tuplice.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 60 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej powstaje hałas przekraczający wartości dopuszczalne, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia, nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego jest najbardziej efektywnym instrumentem w walce z hałasem

W roku 2012 na terenie powiatu kaliskiego WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego.

W ramach realizacji ustawowego obowiązku wykonania map akustycznych dla miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 000, w roku 2012 wykonana została mapa akustyczna miasta Kalisza. Wyniki pomiarów wraz z częścią graficzną opracowania są ogólnie dostępne na stronie internetowej: www.msip.kalisz.pl

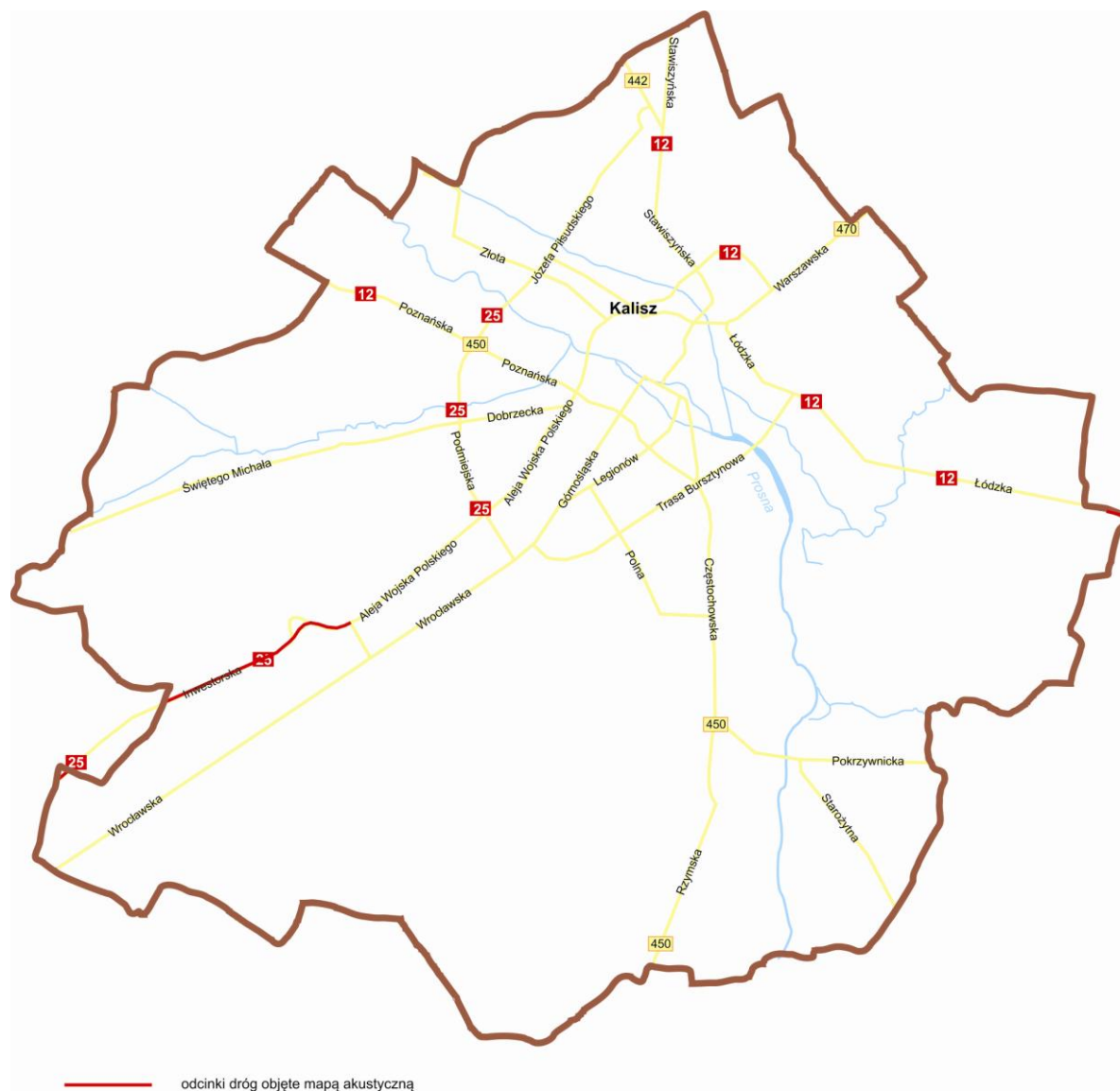
W roku 2012 wykonane zostały, w ramach realizacji obowiązków zarządzających drogami wynikających z art. 179 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu odcinków dróg o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, tj. dla dróg krajowych nr 12 i nr 25 przebiegających przez powiat kaliski. Poniżej zestawiono odcinki dróg krajowych, dla których sporządzono mapy akustyczne.

Wykaz odcinków dróg krajowych, dla których sporządzono mapy akustyczne

Lp.	Nr drogi krajowej	Kilometraż odcinka		Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka
1	12	278+202	278+256	0,1	Kalisz - Opatówek
2	25	0+000	2+183	2,2	Nowe Skalmierzyce /obwodnica/
3	25	3+412	3+561	0,1	Nowe Skalmierzyce /obwodnica/

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dla terenów objętych przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku w terminie jednego roku od wykonania mapy akustycznej wymagane jest opracowanie programów ochrony przed hałasem. Ze względu na zmianę przepisów dotyczących dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, dokonaną 1 października 2012 roku, ustalenia map akustycznych w zakresie przekroczeń obowiązujących standardów wymagają aktualizacji.

Przebieg odcinków dróg krajowych objętych mapą akustyczną przedstawiono poniżej.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2012 był drugim rokiem drugiego cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, obejmującego lata 2011–2013. Badania, prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowane są w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie Kalisza w roku 2012 pomiary poziomów PEM prowadzono w dwóch punktach – przy ulicach Tuwima (przy szkole podstawowej) i Gajowej (parking Nadleśnictwa Kalisz) – wytypowanych do badań w kategorii *centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy*.

Zmierzone poziomy składowej elektrycznej pola wyniosły odpowiednio 0,16 V/m i 0,76 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim badania przeprowadzono w roku 2009 w punktach przy ulicach Tuwima i Chocimskiej – wtedy również nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego PEM. W roku 2012 punkt pomiarowy z ul. Chocimskiej w związku zaistniałymi zmianami w terenie przeniesiono na ulicę Gajową.

W roku 2012, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ, w ramach monitoringu gospodarki odpadami, gromadzi informacje o:

- kompostowniach i sortowniach,
- spalarniach,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Kompostownie, spalarnie i składowiska odpadów

Na terenie miasta Kalisza nie ma kompostowni, spalarni ani składowisk odpadów.

Sortownie

W Kaliszu znajduje się mechaniczna sortownia zmieszanych odpadów opakowaniowych, którą uruchomiono w 2011 r. Właścicielem obiektu jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych S.A. w Kaliszu.

W 2012 r. poddano sortowaniu 997,087 Mg odpadów; wysortowano:

- opakowania z papieru i tektury, kod odpadu: 15 01 01 w ilości 302,467 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych, kod odpadu: 15 01 02 w ilości 69,25 Mg,
- opakowania ze szkła, kod odpadu: 15 01 07 w ilości 467,47 Mg.

3.7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia substancji podlegających klasyfikacji, strefę miasto Kalisz zaliczono do klasy A, za wyjątkiem pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu, dla których klasą wynikową była klasa C. Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza stwierdzenie przekroczeń wymaganych prawem norm. Przyszłe przedsięwzięcia podejmowane na obszarze strefy nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu.
2. Zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej do 2015 roku należy osiągnąć dobry stan wód. Jednolita część wód badana na terenie powiatu grodzkiego wykazała zły stan wód. Największy wpływ na jakość wód mają punktowe źródła zanieczyszczeń (wprowadzanie do wód niedostatecznie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków oraz zanieczyszczenia obszarowe pochodzące głównie z rolnictwa. Inne ważne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowi także rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej bez właściwej infrastruktury (kanalizacja). Należy dążyć do poprawy stanu wód w szczególności poprzez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równolegle sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
3. Na obszarze miasta położona jest jedna JCWPd, której wody uznano za niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. W badanym punkcie stwierdzono wody zadowalającej jakości (III klasa).
4. Na terenie Kalisza nie zostały wyznaczone punkty pomiarowe monitoringu jakości gleby i ziemi.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej na terenie powiatu. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego. Szczególnym zadaniem jest dochowanie starań o zachowanie komfortu akustycznego na terenach, na których aktualnie panują korzystne warunki akustyczne. W związku z presją urbanizacyjną obszarów takich jest coraz mniej, równocześnie wobec powszechności narażenia na hałas powinny one zostać objęte szczególną ochroną.

6. W drugim trzyletnim cyklu pomiarów (2011–2013), zarówno w roku 2011 jak i w roku 2012 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.
7. Gospodarka odpadami
 - a) w Kaliszu nie ma składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kompostowni odpadów oraz spalarni odpadów,
 - b) na terenie miasta znajduje się mechaniczna sortownia zmieszanych odpadów opakowaniowych,
 - c) ilość odpadów poddanych sortowaniu w sortowni zmniejszyła się w porównaniu do roku 2011.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2012 r. WIOŚ w Poznaniu realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOŚ” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa komfortu życia ludzi i stanu środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- potencjalna uciążliwość zakładu dla środowiska,
- wyniki automonitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- wnioski o podjęcie interwencji.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba					Decyzje wymierzające kary		Liczba decyzji ustalających termin i wstrzymujących	Liczba wniosków o ukaranie do sądów	Liczba wniosków do organów ścigania
	zakładów w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń kontrolnych	decyzji ustalających kary bieżące	mandatów karnych	liczba	kwota /tys. zł/			
Miasto Kalisz	146	38	14	1	9	4	16,882	-	3	1
Powiat kaliski grodzki	146	38	14	1	9	4	16,882	-	3	1

5. POWAŻNE AWARIE

W 2012 roku na terenie Kalisza nie było zakładów należących do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii. Żadnego zakładu nie zaklasyfikowano do grupy Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnych awarii.

Jeden zakład („CALFROST” Sp. z o.o., Kalisz) zaklasyfikowano do grupy pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2012 na terenie powiatu kaliskiego grodzkiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.